

MANIFÈSTA VELOCION UNIVERSALA 2013 A MARSELHA

Marselha Provença 2013, Capitala Europèa de la Cultura

Un territòri amb una ciutat de quasi un milion d'estatjans que representa una partida de son departament. Per d'unei, es l'annada onte tot va cambiar. D'autrei preferon dire que Marselha capitula, que Marselha 2013 es la Capitala de la Rompedura, la capitala dau culte de la veitura o mai dau tafanari dins la veitura.

Bota ! Perqué tant de bruch a l'entorn de Marselha ?

Aquesta ciutat fondada i a 2600 ans dau rescòntre de dos monds, premier saliana, venguèt grèca puèi romana. Batejada après *Marselha la reborsiera*, lo pòrt virat devèrs Mediterranèa acuelh de molons d'imigrants despuèi sa fondacion. Dins lei 100 darriereis annadas, se l'i son instalats d'Italianes, de Gregos, de Cabiles, de Rus, d'Armenians, de Còrses, d'Espanhòus, de Nòrd-Africans e de mond d'Africa negra. Cosmopolita e socialament diferenciada, Marselha es pas vertadierament França.

Amb aquest eiretatge, Marselha a pas de besonh d'èstre mai regardada d'enaut, de se faire *enculturar*... valènt a dire de se faire colhonar amb aquest biais centralisat qu'es de totjorn escrachar la cultura deis autrei.

Èra clar que la Velucion Universala, eveniment nacionau francés que se passa cada annada, s'instala ara a Marselha.

Dins totei lei mitans, lei *Critical Mass* dau mond entier fan targa au sistèma onte la logica financiera senhoreja davans aquela de l'uman. A la cultura elitista, preferèm aquela dau *fai d'espertu*. A l'urbanisma descabestrat -made in Eurocracia-, fasèm targa amb la cultura de l'escambi. A la capitala de la banhòla, vrom vrom boai, fasèm rebuta amb aquela dau velò, un velò que respècta l'òme e son mitan.

Se l'interès dau velò per una vila e seis estatjans es plus de demostrar, lei bailes publics restan aici reticents per metre en plaça lei cambiaments necessaris per son espendiment. Fauta de cultura alternativa, per fenhantitge, es certan, o per paur dau cambiament (leis electors), la politica dau velò a jamai vertadierament fach son camin a Marselha.

Sensa exigir de la part dei politicians, pecaire ! una remesa en causa totala de nòstra societat, demandam que leis ainasas que podèm trobar alhors per lo desvelopament dau velò sigan encuei mes en plaça dins la vila onte lo solèu dardalha 300 jorns dins l'annada en mejana :

-un amainajament de la vila pensat per l'usatge regulier e utilitari de la bicicleta sus tot lo tenement de la Comunautat Urbana de Marselha Provença Metropòli,

-la construccion d'estructuras a bèl esprèssi per la bicicleta : amainatjament per lei cicles, zònas de pargament, sosta d'avau deis immòbles etc...

-encorajament de totei menas d'iniciativas per lo velò : obradors de reparacion, desvelopament de l'usança dau velò per carregar de viures etc...

Rotlar en bicicleta en vila es mai que pertinènt bòrd qu'anam mai lèu qu'en veitura. Es plus aisada de menar e tanbèn de garar. Lei relacions amb leis autreis usatgiers per carrieras son plus

peacefull, es sensa bruch de motor, sensa encombrament, ni velocitat de folia. *Bicicletejar* es lo chale d'aver lei pèus au vent, la gaug de s'entretenir fisicament, de revelhar son còrs e, de segur, d'esparnhar de sòus.

Per aquestei rasons, la Velorucion Universala organisa 3 jorns de fèstas a l'entorn dau velò e convida cadun a rejónher lo moviment. Vaquí un biais per tornar descurbir la vila, prendre lo temps de s'espacejar a l'aire (o « èr ») libre e festejar dins de carrieras apasimadas onte la bicicleta pren

enfin seis aises.

Après París en 2010 e 2011 puèi Concarneau en 2012, Marselha intra en velorucion partent dau 4 de julhet de 2013.

Mai va probam pasmens...

Encorajar lo velò de còntre la veitura individuala per una vila es :

- far la bèla pròva d'una vesion a lònga vista a rapòrt de la crisi ecologica e a la diminucion dei ressorsas naturalas,
- far mermar lo bosin e leis auvaris,
- limitar l'espandiment urban e donar mai vida au centre-ciutat, a sei botigas,
- se reconquistar pauc a cha pauc tot aquest quitran qu'es encuèi sota lo regne de la veitura
- e, a la perfin de la fin finala, clafir lo trauc de la Securitat Sociala !